

Jussi Mattila
Toimitusjohtaja
Suomen Betoniyhdistys ry
jussi.mattila@betoniyhdistys.fi

Euroopan Unionin myötä olemme sitoutuneet merkittäviin kasvihuonekaasujen päästövähennyksiin. Rakentamisessa tämä tarkoittaa erityisesti kiristyviä energiatehokkuusvaatimuksia, jotka kohdistuvat aluksi uudistuotantoon, mutta hieman myöhemmin myös olemassa olevaan rakennuskantaan. Kuten tiedämme, Suomi on lisäksi päättänyt ryhtyä toimiin Unionin alkuperäistä tavoitetta merkittävästi nopeamassa aikataulussa.

Kiristyvät energiatehokkuusvaatimukset jakavat rakennusalaan. Tamperelaiset rakennusfysiikan tutkijat varoittavat liiallisen eristämisen lisäävän rakenteiden kosteusvaurioitumisen riskiä. VTT taas toteaa, että kun rakennetaan laadukkaasti, ongelmia ei pitäisi esiintyä. Lämmöneristeteollisuus puolestaan liputtaa varauksetta kiristyvien määräysten puolesta, ymmärrettävistä syistä. Sen sijaan esimerkiksi suunnittelijat, urakoitsijat ja alan opettajat ovat toistaiseksi tyytyneet lähinnä seuraamaan käytävää debattia.

Asiaa ulkopuolelta katsovan silmissä kirkko näyttäisi tässäkin asiassa sijaitsevan kuitenkin kohtuullisen keskellä kylää.

On jokseenkin selvää, että meillä on koko joukko rakenteita, joissa on mahdollista käyttää juuri niin paksusti lämmöneristettä, kuin halutaan ilman, että rakenteen toiminta vaarantuu. Näitä rakenteita yhdistää se, että niissä käytetään hyvin kosteutta kestäviä materiaaleja, kuten kivipohjaisia rakennusainei-

ta ja terästä sekä mineraalivilloja ja solumuovieristeitä. Yhteistä turvallisille rakenteille on myös se, että ne ovat suhteellisen yksinkertaisia siinä mielessä, että erilaisia rakennekerroksia on kohtuullinen määrä eikä rakenne sisällä mahdotonta määrää erilaisia koteloita ja ontelotiloja, joissa kosteus ja ilmavirrat voivat kulkea hallitsemattomasti. Nämä muodostuvat helposti ongelmallisiksi myös paloteknisessä mielessä.

Yhtä selvää näyttäisi olevan, että lisääntyvän lämmöneristämisen vääjäämättä aiheuttama rakenteiden kuivumiskyvyn heikkeneminen on ongelma niille rakenteille, joissa käytetään heikosti kosteutta kestäviä materiaaleja. On selvästi nähtävissä, että osa käytössämme olevista rakennusjärjestelmistä ei toimi enää edes nykyisellä lämmöneristystasolla. Ääriesimerkki tästä on ryömintätalainen alapohja eli ns. rossipohja, jossa huonosti kosteutta kestävien rakennusmateriaalien käyttö on jo venäläistä rulettia. Myös yläpohjaontelotilojen pinnat ovat nykyisin usein homepilkkujen täplittämiä.

Lämmöneristeteollisuuden kannanottoja voi tukea siinä, että meidän olisi aika ottaa pari askelta eteenpäin ja siirtyä menneisyydessä käytettyjen rakenteiden ongelmien tutkimisesta selvittämään sitä, millä tavoin matalaenergiarakenteet saadaan mahdollisimman turvallisiksi. Tämä tarkoittaa, että ainakin kaikkein riskillisimmät rakenteet tulisi siirtää syrjään matalaenergiarakentamisesta tai ainakin todeta yhdessä, millaisilla erikoisjärjestelyillä ne saa-

daan kelpoiksi myös tulevaisuuden rakentamista silmälläpitäen.

Energia on lähivuosisikymmeninä takuuvarmasti niukkuushyödyke. Siksi rakennusten lämmöneristysvaatimuksilla on vain yksi suunta, tiukkenemaan päin. Tämä on otettava annettuna ja alan on syytä ryhtyä tosissaan pohtimaan, miten toteutamme vähän energiaa kuluttavat rakennukset niin, että emme samalla rakenna kelvotonta rakennuskantaa tulevien rakentaja- ja käyttäjäsukupolvien murheeksi.